

III

(Akty przygotowawcze)

KOMITET REGIONÓW

85. SESJA PLENARNA, 9–10 CZERWCA 2010 R.

Opinia Komitetu Regionów „Znak dziedzictwa europejskiego”

(2010/C 267/11)

KOMITET REGIONÓW

- Przyjmuje z zadowoleniem wniosek w sprawie decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczącej utworzenia przez Unię Europejską znaku dziedzictwa europejskiego odrębnego od listy światowego dziedzictwa UNESCO czy „europejskich szlaków kultury” Rady Europy.
- Ocenia, że wniosek Komisji Europejskiej jest zgodny z zasadą pomocniczości. Wskazuje jednak na wagę poszanowania kompetencji samorządów regionalnych i lokalnych w kontekście selekcji kandydatur na poziomie krajowym i ostatecznego wyboru na poziomie europejskim.
- Uważa, że po pierwszej ocenie tego działania należy umożliwić uczestniczenie w nim europejskim państwom trzecim, zwłaszcza w ramach polityki rozszerzenia i sąsiedztwa, aby stworzyć fundament wartości niezbędnych w budowaniu Europy ponad interesami gospodarczymi czy geostrategicznymi.
- Zwraca się, z racji znacznego udziału samorządów lokalnych i regionalnych w zarządzaniu dziedzictwem kulturowym i eksponowaniu jego wartości, by Komitet Regionów uczestniczył w procesie ostatecznego wyboru na poziomie Unii poprzez mianowanie jednego członka europejskiego panelu, na wzór europejskich stolic kultury.
- Sugeruje, by w celu zachowania marginesu oceny europejskiego panelu, przedstawiano najwyżej trzy obiekty z danego państwa, aby pobudzić współzawodnictwo pomiędzy państwami członkowskimi.

prawodawca:	Mireille LACOMBE (FR/PSE), członek rady generalnej Puy-de-Dôme
Dokument źródłowy:	Wniosek dotyczący decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającej działanie Unii Europejskiej na rzecz znaku dziedzictwa europejskiego COM(2010) 76 wersja ostateczna

I. ZALECENIA POLITYCZNE

KOMITET REGIONÓW

Zasady i uwagi ogólne

1. Przyjmuje z zadowoleniem wnioski w sprawie decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczącej utworzenia przez Unię Europejską znaku dziedzictwa europejskiego odrębnego od listy światowego dziedzictwa UNESCO czy „europejskich szlaków kultury” Rady Europy.

2. Ocenia, że wniosek Komisji Europejskiej jest zgodny z zasadą pomocniczości. Wskazuje jednak na wagę poszanowania kompetencji samorządów regionalnych i lokalnych w kontekście selekcji kandydatur na poziomie krajowym i ostatecznego wyboru na poziomie europejskim. Sukces tej inicjatywy wymaga woli Europejczyków i zaangażowania samorządów lokalnych i regionalnych zarówno w wybór obiektów, jak i we wdrażanie, monitorowanie i ocenę działań.

3. Podkreśla, że znak ma na celu uwidocznienie wspólnego dziedzictwa kulturowego państw członkowskich w poszanowaniu ich różnorodności narodowej i regionalnej, uznanie wielokulturowości terytoriów, by przybliżyć Unię jej obywatelom, jak również pokazanie wartości obiektów oraz doświadczenia regionalnego i lokalnego, by wzmocnić poczucie przynależności do Unii Europejskiej.

4. Kładzie nacisk na znaczenie tej inicjatywy tak we wzmacnianiu tożsamości lokalnej i regionalnej, jak i we wspieraniu integracji europejskiej.

5. Wyraża ubolewanie, że w inicjatywie mogą uczestniczyć jedynie państwa członkowskie Unii, choć pierwotna inicjatywa rządowa obejmowała Szwajcarię, a w inicjatywie europejskich stolic kultury mogą uczestniczyć państwa kandydujące; poza tym budowa integracji europejskiej wykracza poza granice Unii Europejskiej i obejmuje europejskie państwa trzecie.

6. Przypomina, że znak powinien wiązać obiekty z historią budowy Europy, zapewniając poszanowanie wartości określonych w Europejskiej Karcie Praw Podstawowych.

7. Wyraża zadowolenie, że znak może zwiększyć atrakcyjność miast i regionów europejskich, sprzyjając w ten sposób wzrostowi i zatrudnieniu na poziomie lokalnym i regionalnym.

8. Wskazuje na konieczność wymiany sprawdzonych rozwiązań poprzez utworzenie sieci kontaktów obiektów opatrzonych znakiem, a także oczekuje od Unii Europejskiej zaangażowania zasobów ludzkich i finansowych w celu obudzenia zainteresowania na poziomie lokalnym i regionalnym.

9. Podkreśla, że znak jest szczególnie dobrze przystosowany do opatrywania nim obiektów transgranicznych, które w pamięci europejskiej mają rangę symbolu. Zarządzanie tego rodzaju obiektami mogłoby być włączone w programy prac istniejących organów, takich jak europejskie ugrupowania współpracy terytorialnej (EUWT).

Znaczenie na poziomie lokalnym i regionalnym

10. Stwierdza, że w większości państw członkowskich samorządy lokalne i regionalne są odpowiedzialne za obiekty, które potencjalnie mogą zostać opatrzone znakiem.

11. Wyraża ubolewanie, że w dziedzinie wielopoziomowego sprawowania rządów samorządy lokalne i regionalne nie są bardziej włączone w proces selekcji.

12. Uważa, że włączenie samorządów terytorialnych jest ważne przy wyznaczaniu obiektów transnarodowych.

13. Zauważa, że często to samorządy terytorialne będą w głównej mierze zarządzać obiektami opatrzonymi znakiem i finansować je, a zatem będą musiały ponieść dodatkowe koszty związane z jego uzyskaniem i z funkcjonowaniem obiektów.

14. Przypomina, że tożsamość europejska, oparta na uniwersalnych wartościach nienaruszalnych praw człowieka, wolności, demokracji, równości i rządów prawa, powinna być budowana na fundamencie różnorodności stron tworzących Unię Europejską, a znak dziedzictwa europejskiego powinien uczynić tę różnorodność bardziej widoczną i namacalną dla wszystkich obywateli.

Ulepszenie tekstu

15. Uważa, że po pierwszej ocenie tego działania należy umożliwić uczestniczenie w nim europejskim państwom trzecim, zwłaszcza w ramach polityki rozszerzenia i sąsiedztwa, aby stworzyć fundament wartości niezbędnych w budowaniu Europy ponad interesami gospodarczymi czy geostrategicznymi.

16. Zwraca się, z racji znacznego udziału samorządów lokalnych i regionalnych w zarządzaniu dziedzictwem kulturowym i eksponowaniu jego wartości, by Komitet Regionów uczestniczył w procesie ostatecznego wyboru na poziomie Unii poprzez mianowanie jednego członka europejskiego panelu, na wzór europejskich stolic kultury.

17. Zaleca docelowe utworzenie klasyfikacji obiektów zabytkowych, archeologicznych, transnarodowych i niematerialnych związanych z nowym znakiem z racji różnorodności typologicznej obiektów, które mogłyby go otrzymać.

18. Pragnie, by Komisja Europejska począwszy od teraz informowała Komitet Regionów o postępach we wprowadzaniu procesu opatrywania znakiem i monitorowania obiektów, zwłaszcza o wytycznych ustanawiających procedury selekcji; KR pragnie również być informowany o zewnętrznej i niezależnej ocenie działania na rzecz znaku dziedzictwa europejskiego, którą zagwarantuje Komisja Europejska.

19. Sugeruje, by w celu zachowania marginesu oceny europejskiego panelu, przedstawiano najwyżej trzy obiekty z danego państwa, aby pobudzić współzawodnictwo pomiędzy państwami członkowskimi.

20. Przyjmuje z zadowoleniem utworzenie europejskiego panelu złożonego z niezależnych ekspertów mianowanych czasowo przez instytucje europejskie, który będzie brał udział w ustalaniu warunków oraz w końcowej selekcji obiektów i laureatów.

21. Podkreśla wagę rozpowszechniania koncepcji rozwoju zrównoważonego poprzez konserwację dóbr kultury i zarządzanie nimi oraz przybliżenie społeczeństwu obiektów, do których każdy obywatel powinien mieć dostęp.

II. ZALECANE POPRAWKI

Poprawka 1

Artykuł 4

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
W działaniu mogą uczestniczyć państwa członkowskie Unii Europejskiej. Uczestnictwo to ma charakter dobrowolny.	W działaniu mogą uczestniczyć państwa członkowskie Unii Europejskiej. Uczestnictwo to ma charakter dobrowolny. <u>Możliwość rozszerzenia inicjatywy na europejskie kraje trzecie zostanie rozważona podczas pierwszej oceny znaku dziedzictwa europejskiego.</u>

Uzasadnienie

Rozszerzenie uczestnictwa na europejskie kraje trzecie – zarówno państwa kandydujące i potencjalne państwa kandydujące, jak i państwa sąsiedzkie UE – wzmocniłoby ogólne cele tego działania w dziedzinie kultury, a szczególnie konserwację dziedzictwa na poziomie europejskim.

Poprawka 2

Artykuł 5

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
Komisja i państwa członkowskie zapewniają komplementarność znaku dziedzictwa europejskiego w stosunku do innych inicjatyw w dziedzinie dziedzictwa kulturowego, takich jak lista światowego dziedzictwa UNESCO lub „europejskie szlaki kultury” Rady Europy.	Komisja i państwa członkowskie zapewniają komplementarność znaku dziedzictwa europejskiego w stosunku do innych inicjatyw w dziedzinie dziedzictwa kulturowego, takich jak lista światowego dziedzictwa UNESCO lub „europejskie szlaki kultury” Rady Europy. <u>W tym celu zachęcają do zgłaszania kandydatur obiektów nieuczestniczących w innych inicjatywach w dziedzinie kultury, szczególnie w inicjatywie UNESCO.</u>

Uzasadnienie

Komisja i państwa członkowskie powinny zniechęcać do „podwójnego oznakowania”, które osłabia wartość dodaną inicjatywy.

Poprawka 3

Artykuł 7 ustęp 1 zdanie 1

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
Obiekty kandydujące do znaku mają wartość europejskiego symbolu i odegrały ważną rolę w historii i budowaniu Unii Europejskiej.	Obiekty kandydujące do znaku mają wartość europejskiego symbolu i odegrały ważną rolę w historii <u> bądź budowaniu Unii Europejskiej.</u>

Uzasadnienie

Ta poprawka wpisuje się w logikę poprzedniej poprawki i sprawia, że tekst jest mniej skoncentrowany na Unii Europejskiej, a bardziej na wartościach budowania Europy.

Poprawka 4

Artykuł 8 ustęp 2

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
Europejski panel składa się z 12 członków. Czterech członków mianuje Parlament Europejski, czterech Rada i czterech Komisja. Panel wyznacza swojego przewodniczącego.	Europejski panel składa się z 12 <u>13</u> członków. Czterech członków mianuje Parlament Europejski, czterech Rada, i czterech Komisja i <u>jednego Komitet Regionów</u> . Panel wyznacza swojego przewodniczącego.

Uzasadnienie

Tak jak w przypadku jury działania „Europejskie stolice kultury”, skład panelu powinien odzwierciedlać fakt, że Traktaty uznają wymiar lokalny i regionalny ogólnej polityki kulturowej i konserwacji dziedzictwa. Dodatkową zaletą włączenia KR-u do panelu jest to, że składałby się on z nieparzystej liczby członków.

Poprawka 5

Artykuł 8 ustęp 4

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
Członkowie europejskiego panelu mianowani są na trzy lata. W drodze odstępstwa w pierwszym roku obowiązywania niniejszej decyzji czterech eksperci mianowani są przez Komisję na okres jednego roku, czterech eksperci mianowani są przez Parlament Europejski na okres dwóch lat, czterech eksperci mianowani są przez Radę na okres trzech lat.	Członkowie europejskiego panelu mianowani są na trzy lata. W drodze odstępstwa w pierwszym roku obowiązywania niniejszej decyzji <u>czterech</u> eksperci mianowani są przez Komisję na okres jednego roku, <u>czterech</u> eksperci mianowani są przez Parlament Europejski <u>oraz jeden</u> przez Komitet Regionów na okres dwóch lat, <u>czterech</u> eksperci mianowani są przez Radę na okres trzech lat.

Uzasadnienie

Wynika z poprawki 4.

Poprawka 6

Artykuł 10 ustęp 2

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
Każde państwo członkowskie może dokonać wstępnej selekcji maksymalnie dwóch obiektów rocznie, zgodnie z harmonogramem w załączniku. W latach przeznaczonych na procedurę monitorowania selekcja nie odbywa się.	Każde państwo członkowskie może dokonać wstępnej selekcji maksymalnie dwóch <u>maksymalnie trzech</u> obiektów rocznie, zgodnie z harmonogramem w załączniku. W latach przeznaczonych na procedurę monitorowania selekcja nie odbywa się.

Uzasadnienie

Zwiększenie liczby obiektów, które państwo członkowskie może wstępnie wyselekcjonować, jest w pełni zgodne z duchem „konkurencji”, którą Komisja Europejska chce obudzić pomiędzy obiektami na poziomie Unii, a któremu sprzeciwia się przewidziany mechanizm selekcji.

Poprawka 7

Artykuł 11 ustęp 2

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
Europejski panel przeprowadza ocenę kandydatur wstępnie wybranych obiektów i dokonuje wyboru maksymalnie jednego obiektu w każdym państwie członkowskim. W razie potrzeby wymagane mogą być dalsze informacje i zorganizowana wizyta na terenie obiektu.	Europejski panel przeprowadza ocenę kandydatur wstępnie wybranych obiektów i dokonuje wyboru maksymalnie jednego obiektu <u>dwóch obiektów</u> w każdym państwie członkowskim. W razie potrzeby wymagane mogą być dalsze informacje i zorganizowana wizyta na terenie obiektu.

Uzasadnienie

Wynika z poprawki 6.

Poprawka 8

Artykuł 13 ustęp 1

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
Komisja oficjalnie wyznacza obiekty, które otrzymać mają znak dziedzictwa europejskiego w roku następującym po roku procedury wyboru w świetle zaleceń europejskiego panelu i informuje Parlament Europejski i Radę.	Komisja oficjalnie wyznacza obiekty, które otrzymać mają znak dziedzictwa europejskiego w roku następującym po roku procedury wyboru w świetle zaleceń europejskiego panelu i informuje Parlament Europejski, i Radę i <u>Komitet Regionów</u> .

Uzasadnienie

Obowiązek informowania KR-u ma oczywistą wartość dodaną dla promocji znaku oraz dla samorządów terytorialnych Unii.

Poprawka 9

Artykuł 17 ustęp 2

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
Komisja przekazuje Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie zawierające ocenę w terminie sześciu miesięcy od zakończenia oceny.	Komisja przekazuje Parlamentowi Europejskiemu, i Radzie i <u>Komitetowi Regionów</u> sprawozdanie zawierające ocenę w terminie sześciu miesięcy od zakończenia oceny.

Uzasadnienie

Uzasadnienie takie samo jak poprzedniej poprawki.

Bruksela, 9 czerwca 2010 r.

Przewodnicząca
Komitetu Regionów
Mercedes BRESSO